

INVESTICIJOS Rizikos baimė atbaidė investuotojus

Rusijos akcijos trypčioja vietoje

VŽ | DAIVA TAUČKĖLAITĖ

Šiomet pagrindiniai Rusijos akcijų indeksai kapstosi iš nuostolio ar stovi vietoje. Anot fondų valdytojų, būgštaudami dėl artėjančių prezidento ir Dūmos rinkimų, užsienio investuotojai pasitraukė iš rinkos.

Šiomet investicinių fondų, pinigų nukreipiančių į Rusijos akcijų rinką, pelningumas gerokai žemesnis nei pernai. Pavyzdžiui, „Finasta investicijų valdymas“ valdomas „Finasta Rusijos“ fondas per 6 mėn. teuzdirbo 5,33%, „Evli Greater Russia“ šiuo metu skaičiuoja

Eimantas Viršila, „Supremos“ investicijų valdytojas: „Tikėtina, kad iki metų pabaigos investicijų graža Rusijoje pasieks 15%.“

2,86% nuostolį. Tikėtis stulbinamų Rusijos akcijų kainos šuolių vargu ar verta, geriausių atveju iki metų pabaigos įdarbintų lėšų prieaugis pasiebs 10–15%, prognozuoja

Eimantas Viršila, investicinio banko „Suprema“ investicijų valdytojas.

„Šiuo metu buvo itin paastėjusi Rusijos konfrontacija su Vakarų valstybėmis, todėl daugelis užsienio investuotojų susilaiko nukreipti pinigų į šią rinką. Be to, šių metų rinkų korekcija vasario pabaigoje bei dabartinė rugpjūtį taip pat nutempė akcijas žemyn“, - aiškina p. Viršila.

Tačiau Rusijoje dėl pasaulio kreditų krizės kilusios korekcijos smūgis nebuvo toks stiprus kaip kitose besivystančiose rinkose. Pagrindinis akcijų indeksas RTS1 šiuo metu yra nukritęs 7%, o RTS2 smukęs

5%, lyginant nuo aukščiausio lygio, pasiekto liepos pabaigoje. O, tarkime, Brazilijos rinka vis dar nukritusi 11%, pažymi p. Viršila.

„Matyti, kad Rusijoje korekcijos poveikis kur kas menkesnis. Daugelis rinkos dalyvių į Rusiją beveik neinvestavo arba investavo labai nedaug, todėl nebuvo ką ir parduoti korekcijos metu“, - nurodo p. Viršila.

Tačiau jis pabrėžia, kad Rusijos rinka š. m. II pusmetį dar turėtų patraukti aukštyn. Mat Rusijos ekonomika auga itin sparčiai, ūkio rodikliai bene geriausi per 4 m., todėl investuotojai atsigręš į fundamentalius veiksmus.

PELNINGIAUSI FONDAI 08 30						
PENSIJŲ						
Fondo pavadinimas	Valdytojas	Va-liuta	Vnt. vertė	6 mėn.	12 mėn.	Standartinis nuokrypis (m.)
Finasta akcijų pensija plus	Finasta investicijų valdymas	LTL	1,9496	21,88%	45,16%	9,08%
Racionalios rizikos	Finasta investicijų valdymas	LTL	3,0880	14,93%	37,51%	10,52%
Sampo pensija 100	SAMPO pensijų fondų valdymas	LTL	1,5379	5,81%	20,92%	11,01%
Aktyvaus investavimo	Finasta investicijų valdymas	LTL	1,9972	7,47%	17,46%	6,31%
Pensija 4	Hansa investicijų valdymas	LTL	1,1548	2,00%	15,02%	6,61%
INVESTICINIAI						
Fondo pavadinimas	Valdytojas	Va-liuta	Vnt. vertė	6 mėn.	12 mėn.	Standartinis nuokrypis (m.)
Hansa R. Europos NT akcijų fondas	Hansa Investment Funds	EUR	16,3816	22,57%	61,92%	11,19%
Finasta Naujosios Europos	Finasta investicijų valdymas	LTL	211,0797	20,55%	59,31%	9,32%
Hansa R. Europos akcijų fondas	Hansa Investment Funds	EUR	29,0132	17,75%	54,74%	12,06%
Prudentis Baltic Fund	Prudentis	LTL	142,1293	12,69%	49,51%	12,19%
Finasta Centrinės ir Rytų Europos	Finasta investicijų valdymas	LTL	287,6920	24,64%	44,87%	10,25%
GYVYBĖS DRAUDIMAS						
Investicinė kryptis	Valdytojas	Va-liuta	Vnt. vertė	6 mėn.	12 mėn.	Standartinis nuokrypis (m.)
R. ir C. Europos bendrovių akcijos	Hansa gyvybės draudimas	LTL	3,0446	17,95%	55,30%	11,70%
Trigon antrosios bangos	Ergo Lietuva gyvybės draudimas	EUR	18,3347	26,37%	49,26%	8,45%
Sampo Lenkija	Sampo Life*	EUR	2,04095	12,33%	37,92%	25,57%
Valdomos investicijos 3	Hansa gyvybės draudimas	LTL	1,1580	4,53%	25,50%	7,66%
Valkas 3	Hansa gyvybės draudimas	LTL	1,2482	4,53%	25,50%	7,66%
* SE Sampo Life Insurance Baltic Lietuvos filialas						
Pelningiausi fondai atrenkami iš bendrovių redakcijai atsiųstų duomenų. Standartinis nuokrypis rodo, kiek faktinė fondo graža gali skirtis nuo vidutinės (laukiamos) fondo gražos. Jei rizika yra didelė, gerais metais investuotojas gali džiaugtis kur kas didesne nei vidutine graža. O blogais - tikroji graža gali būti ne tik gerokai mažesnė nei vidutinė, bet ir gerokai nuriedėti į nuostolius.						

ASMENINIAI FINANSAI Investuoti rekomenduojama bent 10% pajamų

Kelias į finansinį saugumą – dešimtadalio algos įdarbinimas

AUDRIUS DZIKEVIČIUS
klubo “Pinigų srautas”
viceprezidentas

Vienas pagrindinių asmeninių finansų valdymo principų – dalį gaunamų pajamų atidėti taupymui, t. y. atsisakyti dalies vartojimo išlaidų šiandien tikėtino turtingesnio gyvenimo ateityje vardan.

Nors statistikos duomenys rodo, kad gyventojų santaupos indėliuose bei vertybiniuose popieriuose sparčiai didėja, taupymo lygis išlieka labai žemas, palyginti su Vakarų Europos šalių patirtimi. Kiekvienas Lietuvos gyventojas vidutiniškai turi apie 11.000 Lt santaupų, o Europos Sąjungos gyventojas vidutiniškai turi sukaupęs apie 15 kartų didesnę sumą.

Kelių anksčiau atliktų tyrimų rezultatai parodė, kad daugiau kaip pusė Lietuvos gyventojų uždirba daugiau nei išleidžia, tačiau jei taupoma, tai daugiausia dėl trumpalaikių brangesnių pirkinių įsigijimo ir tik apie ketvirtadalis taupo ilgam laikotarpiui – savo ateičiai užsitikrinti.

Dažniausiai netaupoma todėl, kad neturima žinių arba neišmanoma, kaip taupyti, nenorima rizikuoti, nemanoma, kad verta taupyti arba apskirtai apie tai negalvojama.

Tie, kurie turi būsto ar kitokių paskolų, skundžiasi, kad rinkoje jau kuris laikas augant palūkanoms lieka vis mažiau laisvų pinigų, tad, anot jų, taupyti tampa vis sunkiau.

Taigi kyla klausimas, ar verta taupyti, o jeigu taip, tai kada ir kaip tai geriausiai daryti?

Pradėkime nuo to, ką mums gali duoti taupymas ir kiek tai gali kainuoti mums? Panagrinėkime pavyzdį. Tarkime, gyventojas po mokesčių uždirba 2.000 Lt pajamų. 10% nuo šios sumos, t.y. 200 Lt, jis kas mėnesį atideda taupymui.

Alternatyvos

Pavyzdyje pateiksime skaičiavimus 10, 20, 30 ir 40 metų laikotarpiui, kurie iliustruos sutaupytų 200 Lt pinigų periodinio investavimo į skirtingus ilgalaikiams taupymui skirtas investicines priemones rezultatus. Galimos trys alternaty-

ATIDĖTI Audrius Dzikevičius, klubo „Pinigų srautas“ viceprezidentas: „Taupymui reikėtų skirti bent 10% savo pajamų.“

vos: gyventojas neinvestuoja, investuoja į kaupiamojo indėlio sąskaitą, kaupia lėšas investiciniame akcijų fonde.

Jeigu gyventojas netaupo ir neinvestuoja, natūralu, kad jis neturi jokių galimybių sukaupiti lėšų ateičiai. Jeigu gyventojas nuolat kaupia lėšas kaupiamojo indėlio sąskaitoje, kurioje už likutį yra skaičiuojama 4% metinių palūkanų, jis sukaupytų 29.435 Lt per 10 metų ir 232.973 Lt per 40 metų. Jeigu gyventojas periodiškai investuotų į vidutinės rizikos akcijų investicinį fondą, per 10 metų jis sukaupytų 39.486 Lt, t.y. apie 1,3 karto daugiau nei indėlio kaupiamojoje sąskaitoje.

Skirtumai išryškėja kau-

piant lėšas ilgesnį laiką, pavyzdžiui, po 30 metų akcijų fondo vertė už kaupiamojo indėlio sąskaitą būtų didesnė apie 3 kartus (407.541 Lt vietoj 137.503 Lt), o po 40 metų – net apie 4,7 karto (1.096.543 Lt vietoje 232.973 Lt).

Saugumas ateityje

Taigi ilgalaikis taupymas leidžia sukaupiti lėšų, kurios užtikrins finansinį saugumą ateityje. Ir kuo anksčiau pradėsite taupyti, kuo pelningesnes investicines priemones pasirinksite, tuo daugiau sukaupsite. Taigi taupyti verta. Ar taupyti gali kiekvienas? Pagalvokime, ar būtų labai sunku atidėti vartojimui bent 10%

savo pajamų? Ar būtų didelis skirtumas, jei išlaidoms skirtume ne 2.000 Lt bet 1.800 Lt? Taigi taupyti gali kiekvienas. Kad tai būtų lengviau ir efektyviau, reikėtų nusistatyti tam tikrą procentinę dalį nuo savo pajamų, kuri bus nuolat skiriama taupymui. Laikui bėgant pagal galimybes reikia stengtis didinti taupymui skiriamų lėšų dalį. Sutaupytas lėšas reikia investuoti į kiekvienam tinkamas investavimo priemones. Pajamoms išaugus, pavyzdžiui, padidėjus atlyginimui, bent pusę padidėjusios pajamų sumos skirti taupymui. Tai leis išvengti plačiai paplitusio reiškinio, kai didėjant pajamoms atitinkamai padidėja ir išlai-

dos. Taupymą ir investavimą paversti automatiniu procesu. Tuomet niekada nepamiršite, kad kiekvieną mėnesį tam tikrą pajamų dalį reikia atidėti į atskirą sąskaitą ir investuoti. Tai padaryti labai paprasta naudojantis internetinės bankininkystės sistemomis, kurios leidžia pavedimų vyk-

dymą paversti automatiniu ir periodiniu procesu.

Sukaupta pakankamo dydžio pinigų suma leis užsitikrinti finansinį saugumą ir geresnę gyvenimo kokybę ateityje. O kaupimo automatizavimas pavers taupymą nepastebimu, bet efektyviu jūsų naudai dirbančiu įrankiu.

TAUPYMO ALTERNATYVOS

	Taupoma			
	10 metų	20 metų	30 metų	40 metų
Neinvestuoja, Lt	0	0	0	0
Indėlis (4% metų palūkanų), Lt	29.435	73.007	137.503	232.973
Investicinis fondas*, Lt	39.486	141.901	407.541	1.096.543

*vidutinis metinis pelningumas – 10%, įmokos mokeskis – 2%